

Център Амалипе

Информационен бюлетин

ноември - декември 2009

WWW.AMALIPE.COM

НАБЛЮДАТЕЛ

НАЦИОНАЛНАТА
МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА ПРОВЕДЕ
ГОДИШНОТО СИ СЪБРАНИЕ

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ–
НМД проведе годишното си събрание
Евелина Досева е новият директор на ЦОИДУЕМ
Среща на премиера Бойко Борисов с НПО, работещи за децата
КСОИДУЕМ възстанови дейността си
Заседание на СИР
Разнообразие с и разнообразие вътре в ромската общност
Комисарят Хамарберг насърчава България към повече усилия за защита правата на малцинствата
Заседание на КН на ОПРЧР

[АКЦЕНТ НА БРОЯ:
Национална среща ‘Структурните фондове и ромската интеграция’

[КНЕРЕ (У ДОМА)
Национална среща ‘Структурните фондове и образователната интеграция’
Одобрени са проектите на 6 общини за създаване на МИГ с активно участие на ромската общност
Проведе се заключителна конференция по проект за деинституционализация в община Габрово

[УЧИЛИЩЕ
Регионална среща в Сърбия
Училищни настоятелства във Водолей и Леденик
Детско тържество “Заедно можем повече”
Приключи проект “Въвеждане на интеркултурно образование”
Празник в Селановци
Има хляб в тази работа...

[ШАРЕНА ЧЕРГА
Звездата на фламенко танца Исабел Байон

Годишното събрание на Националната мрежа за децата (НМД) се проведе на 9 и 10 декември в с. Чифлик, община Троян. Участие в него взеха 34 неправителствени организации, работещи по различни аспекти на детското благосъстояние – доставка на социални услуги, деинституционализация, образование, здравеопазване и др. Ромските организации бяха представени от Център „Амалипе“, Фондация „Шам“ и Сдружение „Бъдеще“ – Ракиново. Общото събрание избра нов Управителен съвет на НМД в състав: Асоциация

„Родители“, Пайдея, Център „Амалипе“, Клуб на нестопанските организации – Търговище и Сдружение „Самаряни“ – Стара Загора. За председател бе избрана д-р Ева Борисова, а за изпълнителен директор – Георги Богданов. Бяха сформирани комисии по образование, здравеопазване, летско пра-

Продължава на с. 2

ЕВЕЛИНА ДОСЕВА Е НОВИЯТ ДИРЕКТОР НА ЦОИДУЕМ

Евелина Досева е новият директор на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Тя пое поста след обявен конкурс. Преди да продължи работата си обаче, в Центъра ще бъде извършена пълна певизия.

АКЦЕНТ НА БРОЯ Национална среща Структурните фондове и ромската интеграция

Уважаеми колеги и приятели,

Благодарим Ви, че и през тази година споделяхте нашите успехи и търсения! Нека Новата 2010 година влезе в домовете ни с надежда, радост и любов. Нека да донесе повече усмивки върху лицата на децата ни и спокойствие за душата ни. Нека да ни донесе и сила да продължаваме заедно да се борим за постигане на общите ни каузи за ромската общност и за България!

Екипът на Център Амалипе

НАЦИОНАЛНАТА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА ПРОВЕДЕ ГОДИШНОТО СИ СЪБРАНИЕ

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

восьдие и деца без родителска грижа. Ромските организации се присъединиха към групата по образование. Като основни приоритети за 2010 г. тя определи работата за интеграцията на деца със специални образователни потребности и работата за интеграцията на децата от етническите малцинства. По последната тема комисията планира да дискутира и предложи на МОМН критерии и механизми за отчитане на присъствието на деца от малцинствата в училищната система, механизми за изпълнението на цялостна интеграционна политика и примерен набор от дейности за интеграция. През 2010 г комисията ще заседава минимум 2 пъти, а първото заседание бе насрочено за 6 и 7 февруари.

СРЕЩА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ БОЙКО БОРИСОВ С ОРГАНИЗАЦИИ, РАБОТЕЩИ ЗА ДЕЦАТА

Министър-председателят Бойко Борисов се срещна с неправителствени организации, работещи за благосъстоянието на децата. Срещата се проведе на 16 ноември в Министерски съвет по инициатива на Националната мрежа за децата и УНИЦЕФ. Повод за срещата бе представяне на доклад „Двадесет мнения за прилагане на политиките за детето в България“, изготвен по повод двадесетата годишнина от приемането на Конвенцията за защита на детето на ООН. В срещата участваха също зам.-министър Валентина Симеонова, съветника на премиера по въпросите на социалната интеграция Деяна Костадинова и представители на водещи НПО.

По време на срещата и на провела се след това пресконференция експертите от неправителствените организации представиха своите виждания за необходимите национални политики по ключови въпроси: извеждане на децата от специализирани институции, предоставяне на алтернативни услуги в семейна или близка до семейната среда, достъп до образование и качествено образование и т.н. Специално внимание бе отделено и на проблемите, с които се сблъскват ром-

ските деца. Деян Колев (Център „Амалипе“) наблегна на това, че при ромските деца могат да се видят в концентриран вид голяма част от най-острите проблеми, с които се сблъскват децата в България: висок процент на детска бедност, свръхпредставяне в някои от институциите, затруднен достъп до качествено образование, висок процент на отпадналите от училище. Той посочи, че провежданите политики често задълбочават допълнително проблемите като не отчитат специфика на работата в ромска общност. Проблемите на ромските деца не могат да бъдат разрешени без да се даде цялостен тласък на процеса на ромска интеграция. В това отношение България има приети добри документи, но е необходимо да се ускори тяхното изпълнение като се гарантира финансовото им обезпечаване, подходяща административна инфраструктура за интеграционната политика, механизми за участие на ромската общност, гражданското общество и местната власт в процеса на интеграция.

Министър-председателят Борисов и зам.-министър Симеонова поеа ангажимент да приложат голяма част от направените препоръки и да установят регулярен диалог с неправителствените организации, работещи по въпросите на децата. Така например през следващите три години ще бъдат закрити напълно 10 институции (т.нар. Домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа) като настанените в тях деца ще заживеят в приемни семейства и среда, близка до семейната. Този процес вече е обезпечен с 40 млн. евро от Оперативна програма „Регионално развитие“ и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. „Ние ще се вслушаме в рецептата, която предлагате и разчитаме на вашата експертиза! След три месеца ще ви покания на среща отново и се надявам до тогава вече да сме приложили някои неща“ – каза премиерът Борисов.

КОНСУЛТАТИВНИЯТ СЪВЕТ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ ВЪЗСТАНОВИ ДЕЙНОСТТА СИ

Светлана Ломева

На 9 декември в София се проведе първото след пет години прекъсване на Консултативния съвет за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства към Министерство на образованието, младежта и науката. То бе председателствано от Зам.-министър Светлана Ломева. Участие в него взеха служители от дирекции в МОМН, Националният координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов, представители на неправителствени организации на етническите малцинства, експерти. От страна на ромските организации участваха Васил Чапразов (главен редактор на в. „Дром дромendar“), Деян Колев (Център „Амалипе“) и Румян Русинов.

Участниците дискутираха Правилника на Съвета. Те се обединиха около виждането, че е добре Съветът да се превърне в работещ консултативен орган, който предлага решения на министъра на образованието по всички въпроси, касаещи образователната интеграция на децата и учениците от малцинствата. Едно от първите неща в тази насока е участието на

Съвета в изработването на новия Закон за училищното образование: необходимо е проблемите на образователната интеграция да залегнат в него и той да бъде детайлно дискутиран в рамките на Съвета. Като друга важна задача бе определено

изработването на План за действие към Стратегията за образователна интеграция (СОИДУЕМ), който ще съдържа отговорни институции и финансиране за основните дейности по документа. Участниците се обединиха около виждането, че е необходима оценка на досегашното изпълнение на Стратегията и се разделиха по въпроса доколко е нужно документът да бъде актуализиран. Бяха създадени три работни групи. Едната ще предложи индикатори и механизми за оценка на досегашното изпълнение на СОИДУЕМ, за неин координатор бе определен Мария Методиева (Институт „Отворено общество“). Втора група ще предложи актуализиране на Стратегията – ако това се прецени като необходимо; неин координатор ще бъде Румян Сечков (С.Е.Г.А.). Третата работна група ще предложи основни параметри за Плана за действие, а като координатор на групата бе определен Деян Колев (Център „Амалипе“). Трите групи ще изготвят своите предложения до края на м. януари 2010 г.

ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ (СИР)

Националният съвет по интеграция на ромите проведе заседание на 30 ноември. В срещата участваха заместник-министъра на труда и социалната политика Валентина Симеонова, Националният координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов, зам.-председателя на НССЕДВ Георги Кръстев, представители на ромски НПО.

Анализ на изпълнението на Националния план за действие на инициативата „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г.“ през 2009 г., актуализирането на Рамковата програма за интеграция на ромите и на Плана за действие по Десетилетието, обновяването на Съвета и неговите правомощия бяха основните въпро-

си, обсъждани по време на заседанието. Необходимо е СИР да се превърне в орган, който предварително консултира вземането на решения в областта на ромската интеграция така, както Съветът за тристранно сътрудничество консултира решенията в социалната сфера, подчерта Д. Колев. За това е необходимо да има ясни критерии за членство, които гарантират, че в оперативната работа ще участват организации с дейност и експертиза, като е възможно веднъж годишно да се провежда форум и с участието на всички други желаещи организации.

Участниците дискутираха и обновяването на Рамковата програма за интеграция на ромите и на Националния план за Десетилетието на ромското включване. Н. Кирилов подчерта, че в България е налице „инфлация на документи“ – много документи за интеграция, но липсващо изпълнение. Д. Колев посочи, че през изминалата година са положени много усилия за обновяване на Рамковата програма и в този процес са участвали десетки ромски организации, но предложеният вариант не е бил приет поради груба политическа намеса от страна на предходното ръководство на НССЕДВ. Той предложи обновената версия на Рамковата програма да стъпи върху направените вече предложения и това да бъде извършено в най-кратък срок.

В края на заседанието бяха сформирани две работни групи. Едната ще предложи нов правилник за дейността на СИР, а другата ще обобщи направените предложения за обновена Рамкова програма за интеграция на ромите и ще я внесе в МС.

"РАЗНООБРАЗИЕ С И РАЗНООБРАЗИЕ ВЪТРЕ В РОМСКАТА ОБЩНОСТ"

"Разнообразие с и разнообразие вътре между ромската общност" бе темата на обучението, проведено в Европейския младежки център в Будапеща, Унгария.

От 9 до 16 декември 2009 главният организатор на обучението - FERYP - Форум на европейските ромски младежи - събра заедно роми и не-роми младежи от България, Македония, Румъния, Молдова, Украйна, Беларус, Германия, Унгария, Белгия, Испания, Швеция и Норвегия с цел да се дискутира кои и какви са механизмите на дискриминация и как да се преборим с предразсъдъците си не само срещу ромската общност като цяло, но и между различните ромски групи, както и срещу хората с различна сексуална ориентация (LGBT - групата), хората с различна религия и система от ценности и др.

Представителите на България в това обучение бяха Рейхан Хюсеин от "Разнообразни и равни" - София, Тая Асенова от Фондация "Шам" - Монтана и Атанас Стоянов от Младежки клуб Врастири-Камен

Българските ромски младежи успешно представиха страната в провения се първата вечер Международен базар, като показаха мултимедийни презентации, ромски и български знамена, традиционното розово масло и специални традиционни ястия, приготвени от Тая. По време на обучението бяха избрани само четири младежи, които да представят техни дейности, свързани с културното многообразие. Атанас Стоянов бе единственият представител от България, който представи дейността на Център Амалипе и основно Националният детски ромски фестивал "Отворено сърце". Европейските младежи можаха също да видят и документалните филми на Център Амалипе за празнуването на Гергьовден и Великден от ромите-калдараша.

"За мен бе изключително удоволствие да срещна толкова много и толкова образовани млади роми от цяла Европа. Някои от тях учат право, други – медици

на, трети - педагогика и т.н. Това ми дава надежда, че на ромската общност днес и предстои доста по-добро бъдеще", споделя Атанас Стоянов.

Обучението бе организирано съвместно с ГД "Образование, култура и наследство, младежки дейности и спорт" на Съвета на Европа.

Комисарят Томас Хамарберг приключи тридневното си посещение в София, по време на което направи оценка на напредъка във връзка със защитата на правата на малцинствата и на децата в неравностойно положение. Комиса-

рят насърчи властите да осигурят равни възможности за малцинствата. Особена загриженост буди положението на ромската общност. Той посети ромски квартал в София, където оцени условията за живот като нехуманни. „Никой не трябва да живее при такива условия в днешна Европа” заяви той. Той призовава властите да осигурят жилищно настаняване за повече социално нуждаещи се и да гарантират, че няма да бъде извършвано изваждане от домовете преди да бъде предложено подходящо алтернативно настаняване. Комисарят приветства програмите, насочени към ромското включване и

КОМИСАРИЯТ ХАМАРБЕРГ НАСЪРЧАВА БЪЛГАРИЯ ДА ПРЕДПРИЕ ПОВЕЧЕ УСИЛИЯ ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА МАЛЦИНСТВАТА И ДЕЦАТА

призова за по-нататъшни целеви мерки за подобряване на достъпа на ромите до здравеопазване и заетост. Център Амалипе представи и своето становище за положението на ромската общност и политиките, които трябва да бъдат предприети. „На речта на омразата към малцинствените групи трябва да бъдат противопоставени превантивни и прокурорски действия. Политическите лидери трябва да бъдат пример за толерантност и взаимно уважение.”

Комисарят Хамарберг приветства мерките, предприети от властите за подобряване спазването на правата на децата, живеещи в социални домове. Той прикани властите да продължат процеса на деинституционализация чрез приемането на национална стратегия, която трябва да включва местните власти както и родители и граждански организации.

ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (КН) НА ОП РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

На 10 и 11 ноември 2009 г. в гр София се проведе второто за 2009 г. заседание на Комитета за наблюдение по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". В него участваха ръководителите на Управляващия орган (Министерство на труда и социалната политика) и Междинните звена на Програмата (Министерство на образованието, Агенция по заетостта и Агенция за социално подпомагане), представители на ГД „Заетост, равни възможности и анти-дискриминация” на Европейската Комисия, представители на институции, ангажирани с изпълнението на Програмата, социални партньори и наблюдатели, избрани от 5 групи неправителствени организации. Ромските организации бяха представени от Деян Колев. Заседанието бе председателствано от Красимир Попов, зам.-министър на труда и социалната политика и Председател на Комитета за наблюдение.

В процеса на изработване на ОП Развитие на човешките ресурси участваха всички заинтересовани страни, включително и неправителствените организации и активното им участие трябва да продължи сега, при нейното изпълнение – посочи в стъпителните си думи Томас Бендер, директор на дирекция „Европейски социален фонд, мониторинг на съответните национални политики, координация” на ГД „Заетост” на Европейската комисия. Той подчерта още, че в условията на криза обичайно трябва да се обърне специално внимание на тези, които са били безработни и преди кризата, понеже положението им се е влошило допълнително. Съюзът следи внимателно България, наблюдава за наличието на конфликт на интереси и корупция при усвояването на структурните фондове и е готов да окаже пълна подкрепа за успешното изпълнение на оперативните програми, заключи г-н Бендер.

В своето изказване Филип Буш, началник на отдел „България, Унгария, Холандия” на ГД „Заетост” на Европейската комисия подчерта, че оперативната програма напредва добре от гледна точка на сключването на договори, но напредъкът е твърде скромнен като се вземат в предвид осъществените плащания – едва 1,61 % от сумите по Програмата вече са изплатени. Необходим е бърз напредък в тази насока. В условията на криза усилията трябва да бъдат насочени към задържане на хората в близост до пазара на труда и към включване на уязвимите групи (вкл. етническите малцинства). Необходим е мониторинг и оценка на осъществяващото си, подчерта Ф. Буш.

Комитетът одобри увеличаване на стипендиите за лицата, които участват в обучение по проекти, финансирани по програмата, покриването на разходите за междуселищен транспорт на обучаемите, даването на възможност за финансиране на стажуване за безработ-

ни лица и отпадането на изискването за съфинансиране на подкрепени работни места от страна на общините и структурите на държавната администрация. Това бе основна пречка пред изготвянето на проекти за квалификация и се очаква интересът към тях да се увеличи чувствително.

Решенията на КН дават възможност за прилагане на практика на разпоредбите на ПМС № 251 от 21.10.2009 г. за въвеждане на ваучери за обучение на безработни и заети лица по оси 1 и 2 по ОПРЧР, с което ще се даде възможност за ускоряване на изпълнението на мерките и усвояването на средствата.

КН одобри и предоставянето над 100 милиона лева за финансиране на проекти за извънкласни и извънучилищни дейности по схемата „Да направим училището привлекателно за младите хора” (тя става постоянно отворена до края на програмния период), 30 милиона лева за развитие на дистанционни форми на обучение в системата на висшето образование и 8 мил. лева за практики в реална работна среда за учениците от СОУ.

Като част от съвместна инициатива на ЕК, МТСП и МРРБ беше взето решение да бъдат предприети действия със средства от ОПРЧР за деинституционализация на деца, настанени в специализирани институции. Членовете единодушно гласуваха за създаването на подкомитет по въпросите на Интеграцията на хората с увреждания. По този начин чрез активното участие на заинтересованите страни и компетентните институции ще бъдат максимално защитени интересите на хората с увреждания.

По време на работата си Комитетът гласува и прие с пълно единодушие предложенията, постъпили от Деян Колев, представител на групата от НПО, работещи за интеграция на ромите, за:

- Удвояване на бюджета по схема ВG051PO001-4.1.03 Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система от 6 млн. на 12 млн. лв.: това ще даде възможност за двойно повече одобрени проекти по тази схема;

- Обявяване на целенасочена схема за безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.1. от ОП РЧР за интегриране на уязвими групи на пазара на труда: схемата ще бъде насочена към неактивни и немотивирани лица, които са дълготрайно безработни и не са регистрирани на Бюрата на труда: Комитетът прие предложените от Д. Колев типове мерки и възложи на АЗ да оформи конкретните параметри на схемата. По време на заседанието Д. Колев направи презентация (която можете да изтеглите от www.amalipe.com) на основните изводи от форума "Структурните фондове и ромското включване", организиран от ГД "Заетост" на ЕК през 10. 2009 г.

**НАЦИОНАЛНА СРЕЩА 'СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И РОМСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ'
4 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.**

Как усвояването на европейските фондове в България може да подпомогне процеса на ромска интеграция бе основната тема на Националния форум „Структурните фондове и интеграцията на ромите“, проведен се на 4 декември в София. Форумът бе организиран от Център „Амалипе“, Институт „Отворено общество“ – София и Министерство на външните работи под патронажа на министър

Румяна Желева. В него взеха участие представители на две Генерални дирекции на Европейската комисия, ръководителите на управляващите органи и междинните звена на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Оперативна програма „Регионално развитие“ и Програмата за развитие на селските райони, над 90 представители на неправителствени организации и институции, ангажирани с изпълнението на посочените три програми, представители на посолствата на САЩ, Холандия и Унгария. Програмата на настоящото Правителство на европейското развитие на България отрежда специално място на интеграцията и подобряването на икономическото и социалното положение на ромите, посочи в приветствените си думи към участниците заместник-министъра на външните работи Марин Райков. Той изтъкна, че Правител-

ството полага целенасочени усилия за участие в международната инициатива „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.“ и за изпълнението на утвърдените стратегически документи - Рамковата програма за равнопоставена интеграция на ромите в българското общество, Националният план за действие по Десетилетието на ромското включване (2005-2015 г.) и др. Заместник-министър М. Райков специално отбеляза, че Правителството ще продължи да засилва контрола върху ефективното изпълнение на проектите по различните европейски програми, в това число насочените към ромите. Той констатира съществуването на резерви по отношение на оползотворяването на възможностите на европейските фондове за финансиране на проекти в

интерес на ромите, като в тази връзка пожела на участниците във форума плодотворни дискусии и постигане на резултати с практическа насоченост и се ангажира с подкрепа за промени, които ще обвържат по-тясно структурните фондове и ромската интеграция.

Интеграцията на ромите е едно от основните предизвикателства пред Европейската комисия и Комисията активно търси начин да определи своя цялостна ромска политика, като всяка страна-членка на Съюза ще намери подходящ начин да приложи тази политика в съответствие с националните си особености, подчерта Бистра Вълчанова от ГД „Заетост, равни възможности и анти-дискриминация“ на Европейската комисия. Необходимо е съществено ускоряване на процеса на интеграция, той е от полза за цялото общество, а не само за ромите.

Участниците бяха приветствани и от Александрос Цолакис, представител на Генерална Дирекция „Регионално развитие“ на Европейската комисия. Той посочи, че Комисията е поела сериозен ангажимент към изграждането на цялостна политика за интеграция на ромите и стимулира целенасочените (таргетирани) дейности в тази насока. Вратата за целенасочени действия за интеграция на ромите вече е откритата и нашите усилия днес са за нейното широко отваряне. Ромите заемат едно от централните места в дневния ред на Комисията – не можем да позволим да продължи отчайващото положение, в което живее най-голямото европейско малцинство, подчерта А. Цолакис.

Продължава на с. 7

Продължава
от предходната страница

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА 'СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И РОМСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ', 4 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Националният координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов също приветства участниците във форума, а Георги Стойчев, Изпълнителен директор на Институт „Отворено общество” – София посочи данни от приключило наскоро проучване, показващи ясно, че ромите са групата, която е най-засегната от кризата. Затова структурните фондове трябва да бъдат насочени приоритетно към ромите и в това отношение работи активно проект „ПЛАТФОРМА за създаване на проекти” на Институт „Отворено общество” и Център „Амалипе”.

Тази среща не е първата, подчерта в приветствените си думи Деян Колев, Председател на Център „Амалипе”. През 2006 и 2007 г., когато се изработваха програмните документи за усвояване на европейските фондове Център Амалипе и Институт „Отворено общество” организираха две подобни срещи, последвани от застъпнически дейности пред българските и европейските институции. Десетки ромски организации се присъединиха към нашите усилия и успяхме да постигнем сериозни резултати по отношение на Националната стратегическа референтна рамка и ОП „Развитие на човешките ресурси”. Днес е време да потърсим разширение на тези успехи и спрямо ОП „Регионално развитие” и Програмата за развитие на селските райони – те също имат ключово значение за интеграцията на ромите. Това е една от целите на настоящата среща и тя няма да е последната. Д. Колев подчерта, че две Генерални дирекции на Европейската комисия са изпратили специални представители на форума, а в него участват представители от най-високите нива на управляващите органи на трите най-важни за ромската интеграция програми: това е знак за сериозен ангажимент от българските и европейските институции и предпоставка за постигането на конкрет-

ни видими резултати. Знаково е и партньорството на МВнР – до скоро то често изказваше резерви относно процеса на интеграция, а днес ни партнира при организирането на тази конференция;

По време на пленарните сесии бе дискутиран напредъка по изпълнението на ОПРЧР, ОПРР и ПРСР: достигат ли те до ромите и какво трябва да се промени (в дизайна и изпълнението им) за да подпомагат по-активно процеса на интеграция. За всяка от програмите презентираха представители на управляващите органи, на ЕК и НПО експерти. Въпреки различните интерпретации на част от фактите, всички те се обединиха около няколко основни идеи. Една от тях бе, че операциите, които са насочени към ромите (таргетиращи ромите операции) подпомагат процеса на интеграция и е необходимо такива операции да бъдат включени и в трите програми (понастоящем единствено ОП РЧР съдържа таргетиращи операции), а по тях да се обявяват регулярно конкурси за проекти. Съгласие бе постигнато и по идеята да се търсят начини за многосекторни интервенции, включващи различни области – образование, заетост, социални услуги. Опростяването на процедурите по отчетност и ускоряването на междинните плащания за одобрените проекти също срещна съгласието на всички презентиращи. Подчертана бе необходимостта да се отчита ефекта на въздействие в ромска общност и да се събира информация по подходящи и приемливи критерии.

Интерес предизвика и представянето на Адам Кулман, бивш Ръководител на Програмата за целенасочени действия в уязвими микрорайони (Унгария). Той запозна участниците с унгарския опит за гарантиране на участието на най-изостаналите региони (голямата част от тях – с ромско население) в усвояването на евро фондове: за тях е определено целево финансиране и се работи за формиране на капацитет за усвояването му.

По време на заключителната сесия бяха набелязани следващи стъпки за обвързване на изпълнението на трите програми с процеса на интеграция на ромите. Бе подчертано, че през 2010 г. ще се извърши междинна оценка за изпълнението на програмите и са възможни промени в тях. „Сега е времето да се действа и не бива да изпускаме момента!” – заключи Александрос Цолакис от ГД „Регионално развитие” на Европейската комисия.

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА „СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ”

Зам-министърът на образованието Светлана Ломева, директорът на Дирекция „Структурни фондове” в Министерство на образованието Цветана Герджикова, представители на НПО, училища и общини от страната взеха участие в национална среща „Структурните фондове и образователната интеграция”. Тя бе организирана на 7 и 8 ноември във В. Търново и от Център „Амалипе” и Институт „Отворено общество” в рамките на проект ПЛАТФОРМА.

България е на челно място в Европа по процент на отпадналите от училище ученици, води ни само Румъния, посочи г-жа Ломева. Предприеманите мерки очевидно не дават резултат и е необходима сериозна промяна в дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, както и в ред инициативи на Министерство на образованието, младежта и науката. В програмата на МОИМ за следващите 4 години са заложили 5 приоритета, като единият е образователната интеграция на етническите малцинства. Зам.-министър Ломева посочи също така, че са необходими позитивни мерки (т.нар. affirmative action) за да може ромската общност да достигне образователното ниво на мнозинството от българските граждани, но тези позитивни мерки не бива да се разбират като социални помощи и не бива да водят до нарушаване на човешки права.

Участниците дискутираха обявения от МОИМ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” конкурс за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Акцент бе поставен върху проблемите, с които понастоящем се сблъсква образователната система при интеграцията на ромските ученици и как тези проблеми могат да бъдат разрешени чрез проекти по обявения конкурс: какви проекти са необходими, кои са най-често срещаните грешки при кандидатстване, какво трябва да се знае за етапите на последващо финансиране и др. Участниците бяха запознати и с възможностите да получат безвъзмездна консултантска помощ при изготвянето на проекти, която се предоставя в рамките на проект ПЛАТФОРМА.

Участниците се обединиха около мнението, че обявената схема е на твърде ниска стойност и по този начин много качествени проектни предложения няма да получат финансиране. Те изработиха предложение за удвояване на финансовата стойност на схемата, което ще бъде внесено в Комитета за наблюдение от Деян Колев, наблюдател от групата на ромските НПО. Зам.-министър Ломева изрази готовност да подкрепи предложението.

Проект „ПЛАТФОРМА” е инициатива на Институт „Отворено общество” и Център „Амалипе”, която се изпълнява на територията на цялата страна. До този момент са консултирани над 30 проектни предложения, като 8 от тях (на стойност над 2 млн. лева) вече получиха одобрение по различни оперативни програми. Очаква се до края на годината броят на одобрените проектни предложения да се увеличи двойно.

ОДОБРЕНИ СА ПРОЕКТИТЕ НА 6 ОБЩИНИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ) С АКТИВНО УЧАСТИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ

Министерство на земеделието одобри шест от седемте проектни предложения по мярка „Придобиване на умения и постигане на обществена активност на територията за потенциални МИГ в селските райони” от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), консултирани в рамките на проект ПЛАТФОРМА. Сред тях са и двата проекта, консултирани от експерти на Център „Амалипе”. Проектните предложения са подадени от общини с висок процент роми. Освен изискваните от МЗ дейности те включват и дейности за активизиране на местните ромски общности, а част от ключовите експерти по тези проекти ще бъдат роми.

Мярката има за цел създаването на МИГ по подхода ЛИДЕР на ПРСР. МИГ е форма на публично-частно партньорство между общинска администрация, НПО и частен бизнес на територията на определена община (или група общини). Създадените МИГ ще изготвят свои стратегии за местно развитие, които ще бъдат финансирани с до 2 млн. евро. Стратегиите трябва да са насочени към подобряване качеството на живот в селските райони. Имайки в предвид важността от участие на местните ромски общности и НПО в изработването на стратегии за местно развитие, Управляващият комитет на проект ПЛАТФОРМА реши да подпомогне ромското участие при създаването на МИГ, в резултат на което бе консултирано изготвянето на проектните предложения на 7 общини.

**ПРОВЕДЕ СЕ ЗАКЛЮЧИТЕЛНА
КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ПРОЕКТ ЗА
ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ В
ОБЩИНА ГАБРОВО**

На 26 ноември в гр. Габрово се проведе заключителна конференция по проект BG 2006/018-343.01.01-1.07 „Защитено жилище за предоставяне на алтернативни услуги на деца, напуснали Дом за деца лишени от родителски грижи” на Община Габрово. В рамките на проекта бе изграден Център за настаняване от семеен тип и в него заживяха пет младежи на 17 и 18 год., изведени от ДДЛРГ „Хр. Райков”. Център Амалипе организира обучение на екипа от социални работници, психолози и педагози, ангажирани по проекта и осъществяваше супервизия на предоставената услуга. На заключителната конференция Център Амалипе бе представен от Д. Колев и Деяна Жечева. Те посочиха, че проектът е постигнал напълно своите цели. Ангажираните в него специалисти са придобили нужните умения и вече изпълняват функциите си като добри професионалисти. Най-важна е промяната у настанените младежи. „Днес те нямат нищо общо с това, което бяха през юни – вече имат далечен жизнен хоризонт и правят реалистични планове за бъдещето си, придобиха социалните умения, които са необходими за реален старт в живота, преодоляха много от лошите привички, формирани в Дома, и са готови да започнат своя зрял живот като всички свои връстници!” – посочи Д. Жечева. Необходимостта от деинституционализация е очевидна – подчерта Д. Колев – Тя ще струва много пари, но ще изгради достойни граждани. А когато говорим за човешки съдби, парите не са от такова значение!”

Проектът бе финансиран по програма ФАР BG2006/ 018-343.01.01 „Деинституционализация, посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”.

WWW.AMALIPE.COM

**РЕГИОНАЛНА СРЕЩА ПО ВЪПРОСИТЕ НА
РОМСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ СЕ ПРОВЕДЕ
В СЪРБИЯ**

Националният демократически институт и неправителствената организация „Романипен” организираха регионална среща по въпросите на образователната интеграция на ромите в Източна Европа. Срещата се проведе на 17 и 18 ноември в Крагуевац, Сърбия. В нея взеха участие представители на ромски образователни организации от Словакия, Сърбия, Македония, Румъния и България. Участниците посетиха училища в Крагуевац, в които се интегрират ромски деца и взеха участие в конференция, организирана от Община Крагуевац. Те се запознаха на терен с опита, натрупан от Сърбия и споделиха добри практики от своите страни. България бе представена от Деян Колев (Център „Амалипе”) и Петър Борисов (Фондация „Шам”). Голям интерес предизвика представянето на опита по въвеждане на часове по СИП „Ромски фолклор” в учебната програма на над 200 училища в България. Участниците от Сърбия споделиха, че имат подобна идея и ще заимстват съдържание за учебни помагала и пособия от тези, които Център „Амалипе” е изготвил в България.

Оживена дискуссия предизвика темата за училищните медиатори – практика, която се разпространява в Сърбия днес. Участниците от Румъния посочиха, че здравните медиатори са били добре приети, но не и училищните посредници, които така и не са получили трайно финансиране. Деян Колев и Петър Борисов подчертаха, че в България опитите за широко въвеждане на помощници на учителя са се провалили. „Тази длъжност няма как да намери своето трайно място в условията на делегирани училищни бюджети и аз ви съветвам да работите за повече роми-учители, а не помощник-учители! Учителят – ром може да промени качествено училищната среда и това е нещо, от което се нуждаем – подчерта Деян Колев.”

Участниците изразиха желание подобна среща да бъде организирана в България, за да се запознаят на място с практиките по въвеждане на ромски фолклор и десегрегация на ромските училища.

**УЧРЕДЕНИ СА УЧИЛИЩНИ НАСТОЯТЕЛСТВА
ВЪВ ВОДОЛЕЙ И ЛЕДЕНИК**

Ромски и български родители, общественици и учители учредиха училищни настоятелства към ОУ „Христо Смирненски” – с. Водолей и ОУ „Васил Левски” – с. Леденик. Това стана на събрания, провели се на 13 ноември. Инициативата за учредяването на настоятелствата бе на Център „Амалипе” в рамките на проект „Въвеждане на интеркултурно образование”, съфинансиран от ЕСФ по ОПРЧР. „Училищното настоятелство е сигурен начин, по който вие можете да участвате в живота на училището – да помагате при организирането на дейността му, но също и да участвате във вземането на най-важните решения и да осъществявате контрол, обърна се към учредителите Д. Колев, председател на Център „Амалипе”. Училището съществува, за да дава качествено образование на всички деца и родителите не само могат, но трябва да участват в училищния живот. Мария Балканджиева посочи, че Център „Амалипе” не само ще подпомогне учредяването на училищните настоятелства, но също така ще подкрепи тяхната активна дейност. Това е част от процеса на образователна интеграция и на овластяване на ромските общности.

ДЕТСКО ТЪРЖЕСТВО „ЗАЕДНО МОЖЕМ ПОВЕЧЕ“

С голям детски празник „Заедно можем повече“ Център „Амалипе“ и Община В. Търново отбелязаха приближаващите празници Коледа и Васильовден, както и успешното приключване на проект „Въвеждане на интеркултурно образование и равен достъп до качествено образование в Община В. Търново“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Тържеството се проведе на 11 декември в залата на Общинския съвет – В. Търново. В него взеха участие ученици от 6 училища, които реализираха дейностите по приключилия проект – ОУ „Хр. Смирненски“ – с. Водолей, ОУ „Васил Левски“ – с. Леденик, ОУ „Иван Рилски“ – с. Балван, ОУ „П.Р. Славейков“, СОУ „Вела Благоева“ и СОУ „Г.С.Раковски“ – В. Търново. С много настроение те представиха драматизации на приказки, възстановка на български и ромски обичаи за Коледа, Игнажден и Васильовден, традиционни и модерни танци, песни на различните народи. Стотиците участници и гости запяха заедно с учениците от вокалната група на СОУ „В. Благоева“ песента „Джелем, джелем“ впечатлени от факта, че български деца изпълняват ромския химн. Посланието на учениците от училището в с. Водолей, които представиха българския обичай за Коледа и ромския за Васильовден трогна присъстващите местни политици – щом децата могат заедно да изучават обичаите на различните етноси и да са щастливи от това, защо възрастните да не могат да живеят щастливи заедно... Колорит в тържеството внесоха и участващите баби от с. Балван, които се представиха заедно с учениците от местното училище – доказателство, че училището може да пази жива връзката между поколенията. А родителите на децата от Леденик и Водолей с многобройното си присъствие опровергаха мита, че ромските родители не се ангажират с образованието на своите деца.

„Проектът на Амалипе и Община В. Търново направи нещо, за което бяхме мечтали дълго време: раздвижи

училищния живот в по-малките училища, събра ромски, български и турски деца, направи дните им в училище щастливи и така донесе много щастие на нас, възрастните! – каза в приветствените си думи при откриването на тържеството Румяна Йорданова, Директор на Дирекция „Образование“ в Община В. Търново – Няма нито един отпаднал ученик и това е сигурен знак за успеха на проекта!“ Деян Колев, председател на Център „Амалипе“ допълни, че дейностите няма да приключат с края на проекта, а организацията ще продължи да оказва помощ на училищата от цяла България в усилията им за въвеждане на интеркултурно образование, за образователна интеграция на ромските деца и запазване на тяхната идентичност.

**ПРИКЛЮЧИ ПРОЕКТ
ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
И РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО
ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЩ. ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Проектът стартира през м. юни 2008 г. Той е съфинансиран от Европейския социален фонд в рамките на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ на стойност 89 000 лева. Няколко бяха целите, които си постави проекта: пълно обхващане на всички ученици от етническите малцинства и намаляване до минимум на отпадането от училище; интегриране на учениците от етническите малцинства в училище; въвеждане на интеркултурно образование в обхванатите училища с цел запазване на културната идентичност на децата от малцинствата и формиране на толерантност, както и привличане на родителите, ангажирането им с образованието на техните деца и с живота на училището.

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Продължава на с. 11

Продължава от с. 10

**ПРИКЛЮЧИ ПРОЕКТ
ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ И РАВЕН ДОСТЪП ДО
КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЩ. ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Партньори по проекта, освен Община Велико Търново, бяха и четири основни училища от общината: ОУ „Христо Смирненски” – с. Водолей, ОУ „Св.Иван Рилски” – с. Балван, ОУ „Васил Левски” – с. Леденик и ОУ „П.Р.Славейков” – гр. Велико Търново. Междувременно, в процеса на реализация на проекта се включиха и СОУ “Вела Благоева” и СОУ “Г.С.Раковски”. В рамките на проекта във всяко от партниращите училища беше оборудвана стая на етносите, в която се провеждат занятия с интеркултурни елементи. Всяко от училищата изнесе по пет открити урока по предметите от задължителна подготовка с интеркултурни елементи. В рамките на тази инициатива на чаша руски чай и калдарашко кафе посрещнаха своите гости учениците от 5 клас на г-жа Василка Чифчибашиева в ОУ “П.Р.Славейков”. В рамките на урок по руски език, учениците представиха как различните етноси празнуват пролетните празници, за какво искат Прошка и на какво се надяват. Преди да пристъпят в стаята обаче, всички гости трябваше по ромски обичай да си вземат прошка, стъпвайки върху желязна лъжица (за да са здрави като желязо през годината) и отпивайки глътка вино. Облечени в различни носии децата представиха българските празници Великден, Лазаровден, 1 март и др, показаха и разказаха как мюсюлманите си вземат прошка и празнуват Байрам, как ромите отбелязват Великден и началото на пролетта. Заедно с г-жа Чифчибашиева те разказаха и за руския пролетния обичай Масленица. След празничната етно обиколка, всички – ученици и гости - излязоха на двора и ритуално изгориха сламено чучело, а после всички заедно пиха руски чай и калдарашко кафе. Основен акцент беше и работата с родителите и повишаване на тяхната мотивация и ангажимент към цялостния учебен проект. В тази насока бяха обхванати

ти над 300 родители от Велико Търново, Водолей, Шереметя, Малки Чифлик, Леденик и Балван. Особено внимание бе обърнато на децата, отпаднали от образователната система, или застрашени от отпадане, както и на деца, записани в помощно училище, които нямат увреждания или имат леки увреждания и могат да бъдат интегрирани в масови училища. Най-застрашени в това отношение се оказаха децата от Шереметя. С тях бяха организирани специални занимания. В резултат от това една голяма част от тях и част от децата от с. М.Чифлик започнаха новата учебна година в СОУ “Вела Благоева” и СОУ “Г.С.Раковски”. Разбира се не минахме и без награди. За най-активните ученици бяха организирани съответно Зелено училище в хотел Лесопарка и Синьо училище в курортен комплекс “Бригантина” – Албена. Не забравихме и учителите, защото без тяхната всеотдайна работа тези резултати не биха били постигнати. Попитахме родителите които учители биха искали да наградят. Проектът продължи 17 месеца и обхвана 340 ученика.

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

**ТАКА, ЗАЕДНО – БЪЛГАРИ И РОМИ, ПРАЗНУВАМЕ
ПРАЗНИЦИТЕ СИ НИЕ В
С. СЕЛАНОВЦИ, ОБЛ. ВРАЦА**

Детелина Христова, с. Селановци

ШАРЕНА ЧЕРГА

ИМА ХЛЯБ В ТАЗИ РАБОТА...

Привет на АМАЛИПЕ

Снимките, които ви изпращам, са част от превърнатата се в традиция в моята работа в часовете по История ежегодна изложба "Хлябът". Тази изложба подготвяме за съответния час съобразно учебната програма. Обредният хляб заема важно място в празничния, ежедневиия живот. При предварителната подготовка всеки ученик получава задача за роднините. Така цялото семейство се включва в „домашното“. Как се включват ромите ли? Ами отговорът е една голяма усмивка. Трябва да видите ентузиазма на всички - няма как да го предам с думи. Учениците, които са с посредствени резултати тогава се оживяват, ентузиазират. Учениците, които са активни, за този час са с повишени амбиции. За тази изложба приготвят обреден хляб приготвян в ромските семейства за Василица, за раждане на дете (ако е момче се прави с много топчета, за момиче с цветен мотив), за новогодишната трапеза, за Великден. Приготвят обреден хляб за Коледа, Нова Година, Сурвакарски колачета, за Тодоров ден, за Лазарица, за Цветница, за Баба Шарка, за кръщавка и още много други. Този списък се реализира от основно ромски ученици, защото в класовете процентът на ромските ученици е над 70. Приготвят "хляб от миналото" - просеник, качамак и др. Оказва се, че традицията се пази много повече в ромските семейства. В първата година, в която реших да направя тази изложба (учебната 1996/97) не ми беше лесно - имаше мърморене, но не се отказах и сега след толкова години денят на изложбата за мен е празник, а за учениците - ден за усмивки и незабравими емоции. Те вече без да се налага да им напомням се обличат празнично. Хлябът задължително е на поднос ("Госпожата така каза. Чу ли? Иначе е лошо - хляб не се слага без поднос").

*С поздрав:
Маша Викторова, СИП "Ромски фолклор"
СОУ "Отец Паисий", с. Медковец, обл. Монтана*

ЗВЕЗДАТА НА ФЛАМЕНКО ТАНЦА ИСАБЕЛ БАЙОН ПРЕДСТАВИ СПЕКТАКЪЛА СИ "TAN SOLO FLAMENCO" В СОФИЯ

Спектакълът се състоя на 10 декември в зала 1 на НДК.

Това е един разказ, изтъкан от музика и движения, който ни отвежда в старите фламенко таверни в Севиля, където единствената сценография са столовете, на които седят артистите, а на този фон изпъкват Исабел Байон и пъстроцветните ѝ одежди. Трудно е да се опише живата красота на танца и то на фламенко танца от Севиля, вълпътена в Исабел Байон.

Изящество, елегантност и мощ струи от всяко движение на Исабел Байон, която живее с танца от пет годишна възраст и може би още тогава в школата на сто процента севиляна, нейната преподавателка Матилде Корал, малката Исабел намира своето призвание. Да танцува! Да танцува фламенко и то така както го правят в Севиля от век насам с огнената сила и чувственост на испанските цигани! Високо вдигната глава, ръце във висините, кокетни движения на раменете и ханша, прецизна работа с краката, с респект към песента.

"Този спектакъл се състои от поредица различни фламенко песни. С това аз искам да отдам почитта и страстта си към това изкуство, в което съм заобиколена от хора, които обичам и на които възхищавам професионално", споделя знаменитата танцьорка.

От началото на века до днес няколко велики школи и танцьори се раждат и допринасят за развитието на фламенко танца. Формирането на всеки един изпълнител става в различна среда и контекст и това дава отражение в начина му на движение и изказ. И развитието и отликите в танца идват от самите фламенко артисти. За фламенко танца и неговото изящество и мощ могат да се напишат много страници и все ще бъдат недостатъчно. Защото фламенкото не може да се обясни. Трябва да се почувства и изживее.

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ“

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев“ 2, п.к.113

Тел/Факс: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>